No. 35. 1819.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 28 AUGUSTUS.

PATENTREGT.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTEREN der Stad Breda, ontvangen hebbende een Besluit van Zijne Excellentie den Heere Staatsraad Gouverneur der Provincie *Noord-Braband*, de dato 16 Augustus 1819 n.° 13, houdende: dat met de uitgifte der door de Patentpligtigen, ingevolge het bepaalde bij Art. 13 der Wet op de Patenten van den 21 Mei jl., intevullen verklaringen over het tweede half jaar van 1819, op den 25ste der loopende maand Augustus een aanvang zal worden gemaakt, terwijl met de wederinzameling dier verklaringen acht dagen daarna en dus op den 2 September aanstaande begonnen en dit werk zoodanig spoedig zal behooren te worden getermineerd, dat dezelve alle voor of op den 10 van laatstgemelde maand September, door de Ontvangers aan den Controleur en Zetters kunnen worden overlegd.

Dat voor den uitersten dag binnen welken het Register der Patentpligtigen gesloten en geene verklaringen meer aangenomen zullen worden, voor de Steden *'s Hertogenbosch*, *Breda*, *Bergen op Zoom*, *Tilburg* en *Oosterhout*, wordt vastgesteld op den 30 September eerstkomende, en voor de overige Steden en Gemeenten in deze Provincie, den 20 derzelve maand. Met aanschrijving, om van de hier voor gemaakte bepalingen de Ingezetenen door openlijke en zoo noodig herhaalde bekendmakingen te verwittigen.

ZOO IS HET, dat Burgemeesteren het gene voorschreven is brengen ter kennis van de Ingezetenen, ten einde een ieder zich hier na regele; en om de Ingezetenen des te beter in staat te stellen om aan hunne verpligting in deze te kunnen voldoen, worden dezelve herinnerd aan de volgende Artikelen van de Wet van den 21 Mei 1819.

ART. XVII. „*Algemeene Beschrijving en wijze derzelve.*

„ De *algemeene* beschrijving zal, zoo vroegtijdig mogelijk, in den aanvang van elk jaar plaats hebben.

„ Te dien einde zal aan al de ingezetenen, ter invulling worden aangeboden of bezorgd eene gedrukte verklaring geschikt, om onderscheidenlijk aantewijzen al de, door hen, bereids op den 1 Januarij des jaars, uitgeoefende, niet uitdrukkelijk van het Patentregt vrijgestelde beroepen of bedrijven, onverschillig of dezelve al of niet zijn verwant, en ter vermelding tevens van den aard van ieder derzelve, van de bijzonderheden daartoe betrekkelijk, waarvan de kennis, volgens de bepalingen dezer Wet, wordt vereischt tot het regelen der voor dezelve verschuldigde regten.

„ Een iegelijk patentpligtige zal gehouden zijn de verklaringen, in voege vermeld, behoorlijk intevullen, en dezelve voors, tegen reçu, te stellen in handen van de Ambtenaren of zoodanige andere personen, als met het overnemen derzelve, onder het toezigt van den Contrôleur der Directe Belastingen, zullen worden belast; hetzij dan dat die verklaringen aan de huizen der ingezetenen zullen worden afgehaald, het zij er, tot het overnemen derzelve bepaalde zitdagen, op daartoe geschikte plaatsen, zullen worden vastgesteld; in alle gevallen, zal de tijd en wijze van de inlevering of teruggave der ingevulde verklaringen, door de Gemeente-Besturen vooraf worden bekend gemaakt, en verblijft de beschikking deswege aan de Gouverneurs, ieder in zijne Provincie.

ART. XVIII. „ *Verpligting van hen, welke bij de algemeene beschrijving zijn overgeslagen.*

„ De patentpligtigen, welke, bij het aanbieden of bezorgen der verklaringen, hier voren omschreven, of ook bij het terughalen van dezelve, mogten zijn voorbij gezien, zullen zich niet mogen beroepen op diergelijk verzuim, maar in tegendeel gehouden zijn, om zorg te dragen, dat de vereischte en behoorlijk ingevulde verklaringen, door hen in persoon, of door hunne gemagtigden, worden ingediend; de tijd en wijze waarop en de plaats alwaar deze en alle andere bij deze Wet gevorderde aangiften, verklaringen en aanvragen zullen moeten worden gedaan en ingeleverd, gelijk ook de plaats, alwaar de gedrukte verklaringen te bekomen zijn, zal door de Gemeente-Besturen worden aangekondigd.

ART. XX. „ *De Patentpligtigen moeten hunne verklaringen teekenen.*

„ Ieder patentpligtige zal gehouden zijn deszelfs verklaring met zijne handteekening te bekrachtigen.

„ Ingevalle hij betuigt niet te kunnen schrijven of teekenen, zal een der, met het overnemen der verklaringen belaste Ambtenaren of personen, de teekening uit deszelfs naam, en in tegenwoordigheid van twee andere medeteekenende personen, verrigten, met vermelding van de redenen waarom.

ART. XXXIII. „ *Patentpligtigen, door dewelken een register behoort te worden gehouden van de bij hen in dienst zijnde werklieden.*

„ De patentpligtigen, in de tabellen n.° 1 en 10 begrepen, met uitzondering van die genen, welke met minder dan drie werklieden arbeiden, zijn verpligt aan te leggen, en tevens met hunne, ten gevolge van artikel 17 en vervolgens te doene verklaringen, te vertoonen een register, houdende de namen en toenamen van al de door hen in dienst gehoudene werklieden, ieder der deelgenoten, zoo het beroep in gemeenschap gedreven wordt, voor eenen werkman gesteld. — Dit register zal gestadig bijgehouden moeten worden, de namen der werklieden, welke hunnen dienst verlaten, zullen op hetzelve worden afgeschreven, en die der nieuw aankomende, onmiddelijk na de overige, ingeschreven, met aanteekening van den tijd van het in dienst treden en van het vertrek der werklieden.

„ Hetzelve register zal steeds in de werkplaatsen, fabrieken of winkels moeten berusten, en, op de *eerste aanvrage* daartoe, door de volgens art. 35 bevoegden, gedaan, aan deze moeten worden vertoond, op eene boete van 5 guldens. Wegens ieder der werklieden, in dienst van den patentpligtigen zijnde, wiens naam niet in het register is ingeschreven, zal de nalatige vervallen in eene boete van 3 guldens, boven en behalve die, welke hij zoude mogen verschuldigd zijn, ingeval hij bevonden wordt, zich aan verkorting van 's Lands regt te hebben schuldig gemaakt, door meerdere werklieden in dienst te hebben, dan het getal door hem aangegeven.

„ Al de werklieden, wier namen in het register zullen worden gevonden, zonder te zijn afgeschreven, zullen worden beschouwd als nog werkelijk in dienst des patentpligtigen te zijn, ten ware het tegendeel daarvan wierd bewezen."

Wordende het den ingezetenen alwijders ter voldoening van den inhoud van het voors. 18de artikel der Wet, bij deze aangekondigd, dat alle de bij de Wet gevorderde aangiften, verklaringen en aanvragen om Patent voor het tweede half jaar 1819, van wege den Heere *A. R. Blondel*, Ontvanger der Directe Belastingen binnen deze stad, op den 2 September 1819, *Louis Jamez* en *Petrus Hopman*, als van zijnentwege daartoe gekwalificeerd, aan de huizen zullen worden afgehaald. Terwijl die genen, welke naderhand eenigen handel, beroep, nering of bedrijf ondernemen, welke, of den aard, of de natuur van de ondernemingen of verrigtingen, betrekkelijk den handel of het beroep waarvoor zij gepatenteerd zijn, veranderen, hunne des betrekkelijke aangiften, verklaringen en aanvragen zullen moeten doen, ten kantore van den gemelden Ontvanger, alwaar de daartoe benoodigde gedrukte verklaringen te bekomen zijn.

Gedaan ten Stadshuize van Breda den 23 Augustus 1819.

S. B. JANTZON VAN NIEUWTLAND, vt.

Ter Ordonnantie van Burgemeesteren;

De Secretaris der Stad Breda,

OUKOOP.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTEREN der stad Breda, in ervaring gekomen zijnde, dat, in weerwil van de bestaande verordeningen, vele der Logementhouders, Herbergiers, Slaapsteêhouders binnen deze stad, nalatig zijn, om de namen van die genen welke ten hunnent intrek nemen, in daartoe geschikte registers inteschrijven, of te doen inschrijven, terwijl door de nakoming van dezen maatregel de goede order wordt bevorderd, tot welker handhaving zich niemand kan of vermag te ontrekken, zonder zich bloot te stellen aan zoodanige gevolgen, welke tegens de overtreders bij de wet zijn vastgesteld.

Mede in aanmerking nemende, dat sedert eenigen tijd, binnen deze stad aan onderscheidene vreemde personen Huizen, Woningen of Kamers worden verhuurd, welke Personen zich, ter inwoning, niet bij het Bestuur hebben doen inschrijven.

En gelet op Art. 475 van het wetboek der straffen, houdende: „ *zullen gestraft worden met eene boete van zes franken tot tien franken ingesloten:*

„ 2°. *De herbergiers, hotelhouders, logementhouders en verhuurders van gemeubileerde huizen, dewelke verzuimd hebben, om dadelijk en zonder tusschenruimte in een geregeld gehouden register, inteschrijven de namen, qualiteiten, gewone woonplaats, de da-*

(*vervolg op de kant van deze bladz*)

„ *tum van intrek en uittrek van ieder persoon, die eene nacht in hunne huizen zal hebben gerust of doorgebragt,*

„ *— Die genen hunner, welke nalatig zal zijn gebleven om het register te vertoonen op de door de reglementen vastgestelde termijnen, of wanneer zij daartoe zullen zijn opgeroepen door den Maire, Adjuncten, officieren of commissarissen van policie, of aan den genen daartoe gecommitteerd. En dit alles onverlet de verantwoordelijkheid omschreven in art. 73 van het wetboek betrekkelijk de misdaden of wanbedrijven begaan door die genen welke ten hunnent zullen hebben geherbergd, of zich hebben opgehouden en niet regelmatig zijn ingeschreven."*

Gelet op Art. 73 van het Straf-wetboek, houdende: „ *De herbergiers en Logementhouders overtuigd wordende van iemand langer dan vier- en twintig uren te hebben geherbergd, die gedurende zijn verblijf zich zal hebben schuldig gemaakt aan eenige misdaad of wanbedrijf, zijn burgerlijk verantwoordelijk voor de teruggave, de schadeloosstelling en de kosten, die genen toegekend, welke door de voors. misdaad of wanbedrijf eenig nadeel is toegebragt, ingeval dezelve nalatig zijn gebleven om de naam, beroep en woonplaats van den schuldigen, in hun register in te schrijven; onverminderd hunne verantwoordelijkheid in de gevallen van de artikelen 1952 en 1953 van het Burgerlijk Wetboek."*

Herinneren allen Logementhouders, Herbergiers, Slaapstehouders, en allen die genen welke Vreemdelingen in hunne huizen innemen, dat zijlieden respectivelijk gehouden en verpligt zijn, zoo wel uit krachte van de voors. artikelen van het Straf-wetboek, als ten gevolge van de bestaande stedelijke keuren en reglementen op het herbergen en innemen van Vreemdelingen gearresteerd, om ge-

(*Vervolg op de tweede bladzyde.*)

regelde registers aanteleggen, waar in, op eene behoorlijke en duidelijke wijze, zonder het openlaten van eenig wit of tusschenruimte, dag voor dag, met vermelding van datum, zullen moeten worden opgeteekend en ingeschreven de namen en toenamen van alle die genen welke in hunne huizen vernachten of zich daar in ophouden, mitsgaders derzelver bediening, beroep, of middelen van bestaan, de ouderdom, de vaste woonplaats en de plaats van waar dezelve laatstelijk zijn aangekomen, en van die genen werwaarts zij zullen vertrekken; en dat, wanneer zij daar in, met voorweten, valsche of verkeerde namen mogten plaatsen, zijliedem vervallen in de straffe bij art. 154 van het Straf-wetboek opgelegd.

Dat zij gehouden en verpligt zijn, elken avond, eene lijst, in alles overeenkomstig het voorschrift van het register ingerigt, optemaken van die genen, welke in den verloopen dag in hunne huizingen intrek genomen hebben en daar in zullen vernachten, en dezelve lijst, voorzien van hunne naamteekening, des avonds uiterlijk voor half elf ure, moeten verzorgen in de bus ten huize van den Commissaris van Politie.

Dat zij almede gehouden zijn, telken veertien dagen, dezelve registers in originali te verzorgen ten kantore van den Commissaris van Politie, om door dien ambtenaar te worden onderzocht en voor gezien te worden onderteekend.

En waarschouwen eindelijk de voors. Logementhouders, Herbergiers, Slaapsteehouders, en alle anderen die Vreemdelingen in hunne huizen innemen, dat wanneer bevonden zal worden, dat door hen aan den inhoud van het hier vorenstaande niet is voldaan, tegen hen, zonder eenige de minste oogluiking, ingevolge de bestaande wetten, zal worden geprocedeerd.

Herinneren wijders allen anderen inwoners dezer Stad, dat zij niet vermogen eenige huizen, woningen, of gedeelten van dien, te verhuren noch in hunne huizen of woningen vermogen in te nemen, noch kwartieren noch kamers vermogen te verhuren aan vreemde personen of huisgezinnen, ten zij aan hen gebleken zij dat de voors. personen ter inwoning binnen deze stad zijn toegelaten en zich hebben doen inschrijven in het register der bevolking dezer Stad; met waarschouwing, dat wanneer door hen van deze verordening wordt afgeweken, zij almede vervallen in gelijke boete, straffe en verantwoordelijkheid als bij art. 73 en 475 van het Straf-wetboek is bepaald; en dat daarenboven, ingevolge de bestaande stedelijke reglementen, op hen zal worden verhaald de kosten van onderhoud, ingeval zoodanige vreemde personen, huisgezinnen of kinderen tot armoede mogten komen te vervallen. — En dat zij onverminderd dit alles gehouden en verpligt zijn, om bij het innemen van vreemdelingen, of bij het verhuren van huizen, woningen of gedeelten van dien, kwartieren, kamers en vertrekken, binnen vier- en twintig uren schriftelijk en behoorlijk onderteekende opgave te doen aan den Commissaris van Politie, van de namen, toenamen, het beroep, bedrijf of middelen van bestaan, en de laatste woonplaats van de personen of huisgezinnen welke door hun zijn ingenomen, of waaraan eenig huis, woning of gedeelte van dien, kwartier, kamer of vertrek is afgestaan of verhuurd geworden. — Met waarschouwing, dat wanneer door hen aan deze verpligtingen niet stiptelijk worde voldaan, ook wegens deze overtreding, tegens hen, zonder de minste oogluiking, zal worden geprocedeerd.

Wordende de Commissaris van Politie op zijne verantwoordelijkheid gelast, om toetezien, dat alle het voorschrevene naauwkeurig worde achtervolgd en naargekomen, en om bij de minste afwijking tegen den overtreder dadelijk te ageren, ingevolge de wet en de stedelijke reglementen.

Gedaan ten Stadshuize van Breda, den 16 August. 1819

J. F. DE ROIJ VAN ZUIJDEWIJN

Ter ordonnantie van Burgemeesteren,

De Secretaris der stad Breda,

OUKOOP.

NEDERLANDEN.

Brussel den 22 Augustus. De Hertog van Wellington is den 19 te Ostende aan boord gegaan, om naar Engeland terug te keeren.

Brussel den 23 Augustus. Verscheidene officieren, welke eenige veldtogten van de fransche armee hebben bijgewoond en reeds nieuwe aanstellingen hadden bekomen, om bij de Insurgenten van Nieuw Grenada in dienst te worden gesteld, zijn uit Gent vertrokken, ten einde zich naar hunne bestemming te begeven. Men wil, dat het gevangen nemen van eenige personen daar ter stede in verband staat met pogingen, om nederlandsche militairen ten dienste der Insurgenten aantewerven; men wil echter, dat deze zaak geene verdere gevolgen zal hebben.

Men meldt van de fransche grenzen, dat de partij, welke den gewezen Keizer nog is toegedaan (welke partij men zich vleit, dat jaarlijks minder wordt) ook ten platte lande pogingen heeft aangewend, om den 15 Augustus, als feestdag van Napoleon, niet te doen vergeten. Het schijnt echter, dat deze pogingen zoo weinig zijn gelukt, dat de policie er zich niet aan laat gelegen leggen om de aanleggers daarvan te ontdekken.

Z. K. H. de Prins van Oranje is gisteren uit Spa in deze stad aangekomen, morgen verwacht men H. K. H. de Prinses en de jonge Vorsten. De geboortedag des Konings zal prachtig worden gevierd. De allée verte en de weg naar Laeken zullen geillumineerd worden.

'**s Hertogenbosch** den 24 Augustus. Ook in deze stad is de verjaardag van Nederlandsch geëerbiedigden Koning met luister gevierd geworden. Het luiden der klokken en het spelen van het carrillon, kondigden des morgens vroegtijdig den feestdag aan. Vlaggen en winpels, wapperden van de publieke gebouwen, uit de huizen van verscheidene particulieren en van de molens en schepen. Eene groote parade, waarbij het talrijk en schoon garnizoen door den heer Generaal-majoor *De Eerens*, provinciaal kommandant, geinspecteerd werd, had ten twaalf ure plaats. Des avonds was het stadshuis fraai verlicht, en er was een fraai concert, op de bovenzaal van het stads koffijhuis, waarbij het spelen der bekende volks liederen en andere toepasselijke stukken, van den gullen geest der talrijke verzameling getuigden. Ten tien ure werd een even tal- als luisterrijk Bal geopend, op het welke, onder de gulste vrolijkheid, zich de geestdrift der Ingezetenen voor hunnen Koning deed zien. Alles is tot algemeen genoegen en in de volmaakste orde afgeloopen. Eene onverwachte doch, tot onze vreugde, weder genoegzaam geheel verdwenen, ongesteldheid van onzen waardigen Landvoogd, belette Z. E. de complimenten en gelukwenschingen der Authoriteiten en Ambtenaren te ontvangen.

Breda den 25 Augustus. De verjaardag van Z. M. den Koning is ook alhier, door het uitsteken der vlaggen van den Toren en publieke gebouwen, en door het houden eener groote parade, plegtig gevierd geworden. In alle de R. K. Kerken is een *Te Deum* gezongen, en des avonds was de Toren met het cijfer van Z. M. verlicht. Een luisterrijk Bal in de Komedie-zaal, heeft dezen vreugde-dag besloten.

Breda den 27 Augustus. Het gerucht verspreidt zich, dat, bij eene op hande zijnde organisatie, *het hoog nationaal Geregtshof* alhier zal worden gevestigd, als in het middenpunt des Koninkrijks. Hartelijk wenscht men dat zich dit gerucht moge verwezenlijken.

122ste KONINKL. NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

ZESDE KLASSE.

57ste Lijst. No. 36963, een prijs van *f* 1000.
58ste Lijst. geene.
59ste Lijst. No. 12071; een prijs van *f* 1000.
60ste Lijst. No. 18781, 15218, 12742, ieder een prijs van *f* 1000. No. 31639, een premie van *f* 7500.
61ste Lijst. geene.
62ste Lijst. No. 47388, 21502, ieder een prijs van *f* 1000.
63ste Lijst. No. 41726, 30488, ieder een prijs van *f* 1000.
64ste Lijst. No. 36038, een prijs van *f* 1000.
65ste Lijst. No. 42937, 4047, 26664, ieder een prijs van *f* 1000.
66ste Lijst. No. 45593, 2113, ieder een prijs van *f* 1000.
67ste Lijst. No. 4539, 1290, 10325, ieder een prijs van *f* 1000, No. 2033, een prijs van *f* 10,000. No. 40406 een prijs van *f* 1000.
68ste Lijst. No. 37942, 7357, 45369, ieder een prijs van *f* 1000.

De Directeur der Koninklijke Nederlandsche Loterij,
M. DE JONGE VAN ELLEMEET.

MARKT-PRIJZEN der Stad Breda, van den 27 Augustus 1819.

Het Veertel Tarwe		*f* 8:10:—
De Zak Rogge	Oude	
	Nieuwe	5:14:—
Het Veertel Gerst (winter)		4:—:—
——— Boekwijt		4:14:—
——— Haver		3:—:—
Fijn Tarwe Meel (per Amst. pond.)		—:3:—
Grof idem.		—:1:8
Rogge Meel idem.		—:—:—
Boter idem.		—:7:12
Aardappelen (per Amst. ton.)		—:—:—
't 1½ Pond Fijn Tarwe Brood		—:3:—
De 2 Pond Grof. idem.		—:3:—
De 6 pond Rogge Brood		—:5:4
Het pond Rundvleesch		—:5:—
——— Kalfsvleesch		—:5:8
——— Schapenvleesch		—:6:—
——— Versch Varkenvleesch		—:6:—
——— Gerookt idem		—:9:—
De 1000 pond Hooi		12:10:—
——— Stroo (Rogge) 1000 pond		7:15:—
Het 1000 Eiken Telhout		2:18:—
——— Doof Hout		2:11:—
De Kar Spaandels		3:—:—
——— Struiken		3:6:—
De 100 Mutsaard		2:4:—

ADVERTENTIEN.

BERIGT.

De DIRECTEUR van het POSTKANTOOR te BREDA berigt, op last van den heer *Directeur Generaal der Directe Belastingen en Posterijen*, dat uit hoofde van gemaakte verschikkingen in den loop der Posten, het *vertrek* en de *aankomst* derzelven ter dezer

(*Vervolg op den kant van deze bladz.*)

Stede, op de navolgende wijze, zal veranderd worden, te beginnen met *primo September* aanstaande.

Geheel Holland, de Noordelijke Provincien des Rijks, voorts Duitschland, Pruissen, Rusland, de Noordsche Rijken, de Hanse Steden, het Koninkrijk Hannover en Engeland. *Aankomst*, 11 ure 's morgens. *Vertrek* 7 ure 's avonds.

De Zuidelijke Provincien des Rijks, Zeeland, Willemstad, Zevenbergen, Oudenbosch, Klundert, Fijnaard en Tilburg, voorts Frankrijk, Spanje, Italien, Portugal en Zwitserland. *Aankomst* 7½ uur 's avonds. *Vertrek* 10 ure 's morgens.

's Hertogenbosch, Grave, en de geheele Meijerij, Eindhoven, Venlo, Maastricht, Luik, enz. *Aankomst* 8 ure 's morgens. *Vertrek* 8½ 's avonds.

Geertruidenberg. *Aankomst* 9 ure 's morgens. *Vertrek* 12 ure 's morgens.

De uren van vertrek hierboven bepaald en vastgesteld is de uiterste tijd waarop de ongefrankeerde brieven uit de bus zullen geligt worden; alle brieven na de bepaalde uren in dezelve gevonden, blijven tot de volgende post liggen.

Tot het frankeren en af halen van aangeteekende brieven en van niet aangeteekende, door de Dorpsboden en Facteurs van het garnizoen, zal aan het kantoor gevaceerd worden dagelijks des morgens van 9 tot 10 ure, van 11½ uur 's morgens tot 1 uur 's namiddags, van 3 ure 's namiddags tot zes ure des avonds.

Tot het deponeren en ontvangen van geld-artikelen, zal alleen gevaceerd worden van 11½ uur 's morgens tot 1 uur 's namiddags; — buiten de hierboven bepaalde uren zal niemand op het kantoor toegelaten noch eenige brieven aangenomen of afgegeven worden.

De Directeur voornoemd,
C. W. EEKHOUT.

Gedrukt te Breda, bij W. van BERGEN en Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.